



EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 15.12.2004
KOM(2004) 820 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

**Bendrą žvejybos politiką reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo ir supaprastinimo
perspektyvos.**

{SEK(2004) 1596}

1. ĮŽANGA

Tobulinti Europos Sąjungos teisės aktus – tai vienas iš pagrindinių Komisijos prioritetų, už kurį atsakomybę bendrai dalijasi Europos Sąjungos institucijos ir valstybės narės. 2002 m. Komisija patvirtino Veiksmų planą, pavadintą „Būtinybė supaprastinti ir tobulinti teisės aktus“¹. Remiantis šiuo planu 2003 m. gruodžio mėn. buvo priimtas tarpinstitucinis susitarimas dėl „tinkamesnio teisės aktų leidimo“². Šiuose iniciatyviniuose dokumentuose, siekiant gauti konkrečius rezultatus Bendrijos teisės aktų supaprastinimo srityje, apibrėžiama bendra Europos Sąjungos strategija ir pateikiamas institucinis pagrindas.

2003 m. vasario mėn. Komisija, atsižvelgdama į šį kontekstą ir norėdama „atnaujinti ir supaprastinti Bendrijos *aquis*“, pasiūlė pagrindą veiksams³, kuriais siekiama užtikrinti, kad Bendrijos antrinės teisės aktai piliečių, ūkio subjektų ir valstybės institucijų labai būtų aiškūs, suprantami, atnaujinti ir paprasti taikyti (user-friendly). Šiame veiksmų pagrinde nurodomos šešios veiklos sritys: supaprastinimas, konsolidavimas, kodifikavimas, panaikinimas, paskelbimas apie nebegaliojimą ir *acquis* rengimas bei pristatymas“.

Bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojantys teisės aktai supaprastinami įgyvendinant reformą, dėl kurios buvo susitarta 2002 m.⁴, šiuo atžvilgiu buvo imtasi ar šiuo metu imamasi veiksmų. Realizuojant šiuos veiksmus prisidedama prie pirmiau nurodyto veiksmų pagrindo (atšaukimai, įsisenėjimo paskelbimas, sisteminga peržiūra („screening“) įgyvendinimo, imamasi ir kitų konkrečių iniciatyvų. Reglamento pasiūlymas dėl naujo Europos žuvininkystės fondo (EŽF) įsteigimo⁵ yra geras tokio supaprastinto metodo taikymo pavyzdys. Nuo paskutiniojo 2003 m. ketvirčio svarstymai suintensyvėjo ir paskatino bendravimą ir diskusijas. Be to, diskusijų metu kartais buvo peržengiama griežta veiksmų pagrinde nustatyta⁶ supaprastinimo riba bei aptariamos ir kitos priemonės, galinčios pagerinti veiksmingą bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimą. Šiame komunikate apibendrinami Komisijos ir visų minėtų debatų svarstymai.

¹ 2002 m. birželio 6 d. KOM (2002) 278

² Tarpinstitucinį susitarimą „dėl tinkamesnio teisės aktų leidimo“ Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pasirašė 2003 m. gruodžio 16 d. Pagrindinis šio susitarimo tikslas – kokybiškai tobulinti Bendrijos teisės aktų leidimą ir jų perkėlimą į nacionalinių teisės aktų nuostatas. Jame pateikiami geriausios praktikos (best practices) pavyzdžiai, nustatomi nauji tikslai ir įsipareigojimai. Pagrindinės susitarimo dalys – institucijų bendradarbiavimo ir jų skaidrumo stiprinimas, subalansuoto „alternatyvių priemonių“ pagrindo apibrėžimas, tyrimų dėl poveikio, kurį daro Bendrijos sprendimų priėmimo procedūros, platesnis vartojimas ir galiausiai geranoriškas dalyvavimas (willingness) nustatant direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminus (žr. 2003 m. gruodžio 31 d. Oficialųjį leidinį C 321 ir klaidų atsitaishymas, Oficialusis leidinys C, 2004 I 8).

³ 2003 m. vasario 11 d. KOM(2003) 71. Taip pat žr. dvi ataskaitas apie veiksmų pagrindo įgyvendinimą: KOM (2003) 623 ir SEK (2003) 1085; KOM(2004) 432 ir SEK (2004) 774.

⁴ (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002)

⁵ KOM (2004) 497 galutinis

⁶ 2003 m. vasario mėn. antroje atsakintoje apie veiksmų pagrindo įgyvendinimą, Komisija nurodo veiksmų tris veiklos rūšis:

- Supaprastinimas (teisės aktų turinio keitimas, siekiant palengvinti piliečių, ūkio subjektų ir valstybinių institucijų naudojimąsi jais).

- Teisės aktų apimties mažinimas (konsolidavimas, kodifikavimas ir teisės aktų, kurių galiojimas pasibaigęs, išėmimas, išbraukiant ar paskelbiant negaliojančiais).

- Aquis struktūros sudarymas ir pateikimas (punktas taikomas visoms dalims, susijusioms su oficialių CELEX ir Eur-Lex referencinių duomenų bazės pateikimu ir suteikiamomis galimybėmis jomis naudotis).

2. REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

Kaip parodė patirtis ir įvykusios konsultacijos, bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojantys teisės aktai turi būti tobulinami imantis veiksmų teisės aktų struktūros lygmenyje, o taip pat imantis kitų veiksmų, kad būtų pasiekti trys tikslai:

- didinti galiojančių teisės aktų aiškumą, juos supaprastinti ir gerinti galimybes susipažinti su jais ;
- mažinti valstybinių institucijų administracinę naštą ir sąnaudas⁷;
- mažinti šios srities verslui tenkančią administracinę naštą ir apribojimus.

Įgyvendinus šiuos tikslus būtų galima ne tik supaprastinti bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojančius teisės aktus, bet ir padidinti jos veiksmingumą.

Itin svarbūs yra kai kurie klausimai. Pirmiausia – Bendrijos teisės aktų aiškumas ir suteikiamos galimybės jais naudojimasis. Daugelis suinteresuotų vartotojų skundžiasi, kad galiojančių teisės aktų yra daug, jų apimtis didelė, o nuostatos išblaškytos įvairiuose teisės aktuose. Atskiram vartotojui yra sunku iš visų dokumentų išsirinkti pagrindinę jam reikalingą informaciją. Sunkumų kyla ir dėl prievolės teikti informaciją bei duomenis. Nacionalinėms institucijoms kelia rūpestį ataskaitos, kurias periodiškai reikia pateikti Žuvininkystės GD, jų kiekis ir, tam tikrais atvejais, jose pateiktų duomenų detalumas bei konkretus pateiktos informacijos panaudojimas. Verslininkams „jautriausias“ klausimas yra laivo žurnale, o taip pat kituose administraciniuose dokumentuose esančių duomenų perdavimas.

Vis dėlto kai kuriose bendros žuvininkystės politikos srityse, atrodo, kyla daugiau sunkumų. Pirmiausia kontrolės klausimu – kelia rūpestį tai, kad nuostatos yra ne viename šaltinyje, jų įgyvendinimas valstybėse narėse skiriasi, krūvis, tenkantis dėl prievolės teikti ataskaitas ir duomenis. Kita dažnai minima sritis yra išteklių išsaugojimo priemonės. Nemažų sunkumų kyla dėl kombinuoto įvairių valdymo priemonių, kurios įtakoja pajėgumų apribojimus (žvejybos pajėgumai ir pastangos), nustatomas sugaunamų žuvų kiekis (bendri leistini kiekiai (BLK) ir kvotos) bei sugautų žuvų kiekio rūšinė sudėtis (techninės priemonės); padėtis tampa dar sudėtingesnė dėl to, kad priemonės ir nuostatos, priimtose laikantis kasmet nustatomų BLK ir kvotų taisyklių arba kartu su įprastinėmis techninėmis priemonėmis naudojamų kompensacinių planų, viena kitą gali dubliuoti.

Be to, siekiant geriau apibrėžti tobulintinas sritis, turėtų būti tinkamai įvertintos priežastys, dėl kurių susidarė sudėtinga padėtis.

Iš tikrųjų kai kurių sudėtingumo faktorių išvengti neįmanoma.

- Sunku suderinti galimybę ne specialistui suprantamai pateikti teisės aktus ir kartu patenkinti ekspertų lūkesčius.
- Bendra žuvininkystės politika apima įvairias žuvininkystės sritis ir yra suskirstyta į kelias dalis: struktūra, išsaugojimas ir aplinka, išoriniai ištekliai, rinkos, kontrolė.

⁷ Atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus ypatumus, atskiriamos valstybinėms institucijoms ir verslui tenkančios prievolės. Tačiau ir viename, ir kitame punkte kalbama apie administracines priekoles („administrative burden“) bendrąja Komisijos vartojama prasme.

- Kadangi pajėgumas yra pernelyg didelis ir išteklių panaudojama per daug, sukeliant pavojų visiems pagrindiniams ištekliams, turi būti skatinamas įvairių viena kitą papildančių apsaugos priemonių panaudojimas.
- Padėtis, ypač biologijos srityje, greitai kinta, ir teisės aktai turi būti atitinkamai suderinti.
- Kalbant apie išorinius išteklius, įvairių derybų partnerių tikslai gali skirtis.
- Rengiant žuvininkystės valdymą reglamentuojančias taisykles, į teisės aktų nuostatas stengiamasi perkelti mokslines išvadas; tą padaryti visuomet yra sunku, o ypač sunku, kai išvados greitai persvarstomos ar iš dalies keičiamos.

Dabartinių teisės aktų sudėtingumą galima paaiškinti ir remiantis konkrečia bendros žuvininkystės politikos istorija. Priemonės, kurios buvo sukurtos 1983 m. ir pataisytos 1992 m., nebuvo pakankamos, tą parodė ir įvykę debatai, kurie paskatino 2002 m. priimti sprendimą dėl reformos. Taigi ieškoti sprendimų iš situacijos, susidariusios dėl nuostatų įgyvendinimo: pajėgumas yra per didelis, o išteklių sunaudojama per daug. Be šios pagrindinės priežasties, dabartinių priemonių sudėtingumą taip pat nulėmė sprendimų rengimo procedūros.

- Po derybų su Taryba ir Parlamentu, galutiniai teisės aktų variantai dažnai tapdavo sudėtingesni nei pradžioje pasiūlytas variantas.
- Keli esminiai klausimai turėjo būti keletą kartų persvarstyti, nes priimtoms priemonės pasirodė esančios nepakankamos.
- Diskusijos atskirais klausimais dažnai vykdavo jų nekoordinuojant tarpusavyje.
- Kadangi sprendimų, susijusių su metiniu BLK ir kvotų nustatymu, priėmimo procedūra Taryboje buvo atliekama metų pabaigoje, todėl nebuvo įmanoma atlikti visų būtinų konsultacijų ir turėti pageidautinai laiko nuo sprendimo priėmimo iki jo taikymo pradžios.
- Nuostatos buvo įtrauktos į teisės aktus, kurių teisinis ir politinis lygmuo yra aukštesnis nei tai būtina reikalinga, dėl to nuostatos iš dalies pakeisti ir supaprastinti yra sunkiau.

Be to, žuvininkystės klausimas turėtų būti įtrauktas į bendrą teisės aktų supaprastinimo kontekstą. Dauguma šio komunikato dalių yra bendrųjų principų, numatytų 2003 m. vasario mėn. Komisijos parengtos strategijoje, pritaikymas žuvininkystei, o horizontaliai vykdomos pastangos supaprastinti taisykles Europos Sąjungoje bus naudingos Bendrai žuvininkystės politikai. Tačiau kai kurie dažnai minimi su žuvininkyste nesusiję klausimai, jai nėra aktualūs. Ar Bendrijos žvejybos laivai bus konkurencingi, daug daugiau priklauso nuo žuvų išteklių atkūrimo, taigi nuo valdymo priemonių veiksmingumo, nei nuo teisės aktuose numatytų prievolių ar apribojimų sumažinimo. Be to, taikant mažiau teisės aktais ir taisyklėmis reglamentuojamas priemones (pavyzdžiui, nustatant privalomus pasiekti rezultatus, detalčiai neapibrėžiant tam tikslui naudotinių priemonių), žuvininkystės srityje greitai susiduriama su kontrolės problema. Verslas yra itin suinteresuotas vienodomis konkurencijos sąlygomis visose valstybėse narėse, o tai yra tiesiogiai susiję su kontrolės bešališkumu, kurį galima užtikrinti tik teisės aktais.

Apibendrinant galima teigti, kad, nors valdant žuvininkystę kompleksiskumas yra reikalingas, šiuo metu taikomas sistema tapo per daug sudėtinga. Dauguma šio verslo atstovų mano, kad, net ir be bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojančių nuostatų, kurių supaprastinimas galėtų būti naudingas, kitos nuostatos taip pat yra per daug sudėtingos, nors ir būtinos. Tokia nuomonė taip pat yra labai svarbi.

3. BŪDAI PAŽANGAI PASIEKTI

Padarius kai kuriuos pakeitimus, pirmiau minėtus tris tikslus (tobulinti teisės aktus ir gerinti galimybes su jais susipažinti, mažinti nacionalinėms institucijoms bei verslui tenkančias prievoles ir apribojimus) įgyvendinti būtų lengviau.

- Šiuo atžvilgiu svarbiausia yra prieš priimant sprendimus vykdyti **išankstines konsultacijas** ir spręsti pagalbinius klausimus, pavyzdžiui, klausimą dėl termino nuo sprendimo priėmimo iki jo taikymo pradžios pailginimo. Vykdam išankstines konsultacijas, turi būti atsižvelgiama į minimalius konsultacijoms keliamus reikalavimus⁸ (konsultacijos trunka pakankamą laiko tarpą, įpareigojama skelbti rezultatus, įpareigojama pateikti atsakymą („feed back“) į gautus komentarus, konsultacijoms naudojamas vienas koordinuojantis punktas. Taip bus priimami kokybiškesni teisės aktai, lengviau įtraukiami ir informuojami verslo atstovai ir atitinkamai palengvinamos nacionalinių institucijų užduotys.
- Išankstinės derybos labai susijusios su **daugiamečių valdymo planų** sudarymu, šie planai, be jiems būdingų privalumų, leis geriau parengti teisės aktus, nustatant ilgesnius terminus. Sumažinus BLK ir metines kvotas reglamentuojančių teisės aktų leidybos dažnumą, taip pat būtų rečiau konsultuojamasi su mokslo institucijomis ir būtų sumažintos atitinkamos išlaidos.
- Būtų naudinga su valdymu susijusias, įvairiose bendros žuvininkystės politikos dalyse numatytas taisykles įtraukti į **integruotą valdymo planą** ir taip išvengti nuostatų dubliavimosi atliekant valdymą.
- Būtina **įsteigti Patariamąsias regionines tarybas**, įgyvendinant numatytą bendros žuvininkystės politikos reformą⁹, kad būtų pasiekta pažanga rengiant išankstines konsultacijas ir plėtojant daugiamečius integruotus valdymo planus.
- Be to, padidinus **kompiuterinių sistemų naudojimą**, Bendrijos teisės aktais būtų lengviau naudotis elektroniniu būdu. Oficialių leidinių biuras (OPOCE) EUR-Lex¹⁰ tinklalapyje pateikia visus teisės aktų konsoliduota forma. Reguliariesnis naudojimasis kompiuterinėmis priemonėmis nacionalinėms institucijoms ir verslui taip pat suteiktų galimybę paprasčiau rinkti ir pateikti duomenis.

Siekiant patobulinti teisės aktų bazę, turi būti įgyvendinami ir kiti konkretūs veiksmai.

⁸ Komisijos komunikatas „Dialogo ir konsultacijų stiprinimo link – Bendrieji principai ir minimalios normos, taikytini Komisijos vykdomoms konsultacijoms su suinteresuotomis šalimis“ KOM (2002) 704.

⁹ Liepos 19 d. Tarybos sprendimas 2004/585/EB, įsteigiantis Patariamąsias regionines tarybas įgyvendinant bendrą žuvininkystės politiką. *Oficialusis leidinys L 256, 2004 8 3, p. 17–22.*

¹⁰ <http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html>

- **Tobulinamas tekstų rengimo procesas.** Jau buvo paminėta tinkamesnių išankstinių konsultacijų vykdymo svarba ir Patariamųjų regioninių tarybų įsteigimo reikšmė, bet pažangai pasiekti galimi ir kiti veiksmai.
- Turi būti sumažintas sudėtingas įvairių teisės aktų išdėstymas lygiais.
- Kai kurias nuostatas būtų galima perkelti į žemesnio nei dabartinis lygio teisės aktus arba joms plačiau taikyti subsidiarumo principą.
- Turėtų būti patikslintas nacionaliniu lygmeniu priimtų nuostatų, kurios galioja kartu su Bendrijos taisyklėmis, vaidmuo.
- Įgyvendinant bendrą žuvininkystės politiką, neišvengiamai remiamasi teisės aktais, vis dėlto reikia tiksliau nustatyti, kada reglamentas yra tikrai būtinas.
- Kai tai įmanoma, turi būti priimama kuo mažiau apibendrinančių teisės aktų. Tokiu būdu būtų lengviau išsaugoti jų nuoseklumą ir padidinti aiškumą.

Turi būti tobulinamas ir **praktinės galimybės susipažinti su** teisės aktais, kurie taikomi bendrai žuvininkystės politikai. Be jau minėtų grynai kompiuterinių priemonių panaudojimo susipažinimui su teisės aktais aspektu, taip pat gali būti problematiška suprasti teisės aktų tarpusavio ryšius ir jų sandarą. Šiuos klausimus būtų galima spręsti pateikiant apibendrintą teisės aktų santrauką. Nėra įmanoma, kad visi suinteresuotieji teisės aktais galėtų pradėti naudotis tuojau pat, nes pastarųjų struktūra ir parengimo stilius nėra tokie, kurie būtų skirti kasdieniniam pvz. atskirų žvejų naudojimui, nepriklausomai nuo to, kiek jie bebūtų pažengę į priekį. Taigi reikia dar kartą grįžti prie anksčiau iškeltų idėjų – rengti šviečiamąsias brošiūras, skirtas konkrečioms verslo grupėms (pavyzdžiui, žmonėms, užsiimantiems žvejyba tam tikrame tiksliai apibrėžtame regione), tuo pačiu užtikrinant, kad brošiūros nebūtų laikomos tikraisiais teisės aktais. Tokiu būdu tos srities atstovai ribotos apimties brošiūrose suprantama jiems kalba galėtų rasti apibendrintai pateiktas jiems aktualias taisykles, prie kurių būtų pateiktos nuorodos į oficialius teisės aktus. Įgyvendinant šį sumanymą svarbų vaidmenį galėtų suvaidinti ir Patariamąsios regioninės tarybos: jos koordinuotų brošiūrų leidybą, apibūrinančias kiekvienos iš jų tikslus ir turinį.

Konkrečių veiksmų turi būti imamasi ir **sumažinant institucijoms tenkančią administracinę naštą**¹¹. Didžiausią dėmesį reikia skirti prievolei pateikti ataskaitas. Tam, kad žuvininkystės sritis būtų valdoma tinkamai, nacionalinės institucijos Žuvininkystės GD turi pateikti tam tikrą informaciją, tačiau šiuo metu galiojančias taisykles ir procedūras įmanoma supaprastinti – sumažinti ataskaitų skaičių, jas apjungiant ir pateikiant tik tą informaciją, kuri yra būtina ir naudinga, taip pat, atsižvelgiant į realius poreikius, pateikti jas rečiau. Galiausiai turi būti metodiškai siunčiami atsakymai nacionalinėms institucijoms. Be to, pagrindinę nacionalinių institucijų užduočių dalį sudaro tikrinimai ir kontrolė, o tam skiriami išteklių ir toliau neišvengiamai bus riboti. Taigi yra labai svarbu pagerinti bendros žuvininkystės politikos sąnaudų ir veiksmingumo proporciją, priimant, kiek tai įmanoma, tokias pat veiksmingas išsaugojimo ir kontrolės priemones, kurių įgyvendinimo ir tikrinimo išlaidos yra mažiausios ir

¹¹ Komisija planuoja 2005 m. pradžioje pateikti komunikatą apie administracinių sąnaudų vertinimo metodus ir įvesti bandomąjį laikotarpį, siekiant nustatyti ar įmanoma vienodą metodą taikyti Europos Sąjungos lygiu. Jei bus patvirtinta bendra metodika administracinių kaštų, kylančių iš teisės aktų, įvertinimui, Komisijos tarnybos šią metodiką taikys, vertindamos galiojančios ir planuojamos teisinės bazės poveikį.

kurios atitinka proporcingumo principą. Norint rasti optimaliausią išeitį, turi būti atliktas tyrimas dėl kontrolės priemonių įsigijimo ir panaudojimo.

Dėl **verslui tenkančios prievolės ir apribojimų sumažinimo** jau buvo pateikta nemažai naudingų minčių. Tačiau kai kuriuos aspektus vertėtų išanalizuoti papildomai. Verslui yra labai svarbus klausimas dėl prievolių, susijusių su duomenų rinkimu, pradedant duomenimis iš laivų žurnalų, kurie, jų nuomone, ne visada yra pritaikyti tam tikroms žvejojimo rūšims. Jie apgailestauja, kad turi pateikti, jų manymu, pernelyg plačią ir kartais besikartojančią informaciją, kuri dažnai yra panaudojama nepakankamai. Norint išspręsti šį klausimą, būtų galima daugiau panaudoti jau minėtas kompiuterines priemones. Nežiūrint šių vidutiniam laikotarpiui numatytų perspektyvų, išlieka poreikis pritaikyti laivo žurnalus ir kitus dokumentus, kad jie atitiktų vien tik žuvininkystės valdymo, įskaitant kontrolę, poreikius. Be to, turi būti tobulinamas grįžtamasis ryšys šios srities atstovams, įskaitant informaciją apie tai, kaip mokslininkai panaudoja pateiktus duomenimis. Žvejai taip pat pageidauja, kad būtų suderinti valstybių narių atliekamos kontrolės metodai. Pamatiniame reglamente šiuo atžvilgiu yra numatyta galimybė teisės aktuose apibrėžti referencinę praktiką ir veiklos lygį (lyginamoji analizė arba „benchmarking“). Tai palengvintų Europos žuvininkystės kontrolės agentūros darbą, bet svarstymų dėl to, kokios išsamios detalės turi būti numatytos privalomuose ir normatyviniuose teisės aktuose, nesumažės, taip pat bus plėtojami kiti veiksmai, pagrįsti rekomendacijomis, bendradarbiavimu ir keitimusi tarpusavyje gerosios praktikos įgyvendinimo patirtimi.

Išorės išteklių klausimas susijęs su konkrečiomis problemomis.

- Jei kiekviena daugiašalėse derybose dalyvaujanti šalis (Jungtinių Tautų Organizacija ir Regioninės žuvininkystės organizacijos (ORP)) arba dvišalėse derybose dalyvaujanti šalis (Europos bendrija ir trečioji šalis ar trečiųjų šalių grupė) turės skirtingas nuomones, kurių Europos Sąjunga negalės suderinti, numatoma pagal susitarimo tipą, pagal regioną ar pagal žvejojimo rūšį apibrėžti vidutinės trukmės strategiją, kuri užtikrintų Bendrijos veiklos nuoseklumą, kad būtų sukurta darni žuvininkystė, tuo pačiu ginant Bendrijos interesus.
- Regioninėse žuvininkystės organizacijose ginant Bendrijos apibrėžtus nuoseklius principus, Europos pozicija sustiprės, bus lengviau įgyvendinami apibrėžti tikslai. Nors Bendrijos, kaip Susitariančiosios šalies ar bendradarbiaujančios šalies, pareigos yra aiškiai apibrėžtos, jas perkeltiant į Bendrijos teisės aktus turi būti įgyvendintos sudėtingos ir ilgos procedūros. Taigi reikia apsvarstyti galimybę supaprastinti procedūras.
- Kalbant apie dvišalius santykius (partnerystės susitarimai), laipsniškas standartinių normatyvinių teisės aktų pagrindų kūrimas, paliekant galimybę atsižvelgti į atitinkamų žvejojimo rūšių ypatybes ir uždavinius, ir derybų bei tikrinimo procedūrų tobulinimas leis lengviau įgyvendinti Europos bendrijos, suinteresuoto verslo ir valstybių narių veiklą, įskaitant pagal kitas Europos politikos kryptis įgyvendinamą veiklą.

4. RIZIKOS PREVENCIJA IR IŠANKSTINIS PROBLEMŲ KLAUSIMŲ SPRENDIMAS

Pirmiausias iškylantis pavojus yra įsivaizduojama supaprastinimo principo taikymo apimtis, kurios pagrįstai galima tikėtis, ir nepakankamas išteklių ir reikalingų pastangų įvertinimas. Šiuo metu galiojantys bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojantys teisės aktai negali būti

per trumpą laiką iš esmės pakeisti supaprastintais teisės aktais. Sudėtingumą dažnai nulemia struktūra. Be to, sudėtingiausia yra spręsti dabartinę padėtį, kai pajėgumas yra pernelyg didelis ir išteklių panaudojama per daug, šis klausimas artimiausiais metais ir toliau liks labai sudėtingas. Taigi reikia vengti, kad dėl supaprastinimo susilpnėtų valdymas vietoje ar būtų sudarytas pretekstas atsisakyti naujų priemonių, kurios šiame kontekste ir jo raidoje yra būtinos. Taip pat egzistuoja pavojus, kad priemonių supaprastinimas, kuriam atlikti įdėta daug pastangų ir skirta daug dėmesio, greitai nebebus prioritetinė sritis ir kad priežastys, dėl kurių susidarė sudėtinga padėtis, vėl ims dominuoti. Taigi turėtų būti užtikrinta, kad įstatymų leidėjai teiks prioritetą supaprastinimui, šiuo atžvilgiu tarpinstitucinio susitarimo dėl tinkamesnio teisės aktų leidimo įgyvendinimas (kaip antai Tarybos ir Europos Parlamento darbo metodų tobulinimas, nagrinėjant pasiūlymus dėl supaprastinimo) ir tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisės aktų rengimo kokybės) yra tvirtas pagrindas.¹²

Be minėtų pavojų, turi būti atsižvelgta į konkrečias tam tikrų pirmiau pasiūlytų supaprastinimo priemonių ribas. Padidėjus kompiuterinių priemonių naudojimui, daugiau sunkumų kiltų tiems, kurie šios rūšies priemonių nėra įsisavinę, tam tikri veiksmų užmojai galėtų būti neproporcingi dideli mažų laivų atžvilgiu. Be to, teks daryti pasirinkimus ir kompromisus, nes yra neįmanoma išlošti visais atžvilgiais. Kaip pavyzdį reikėtų paminėti visų atitinkamų tarnybų susitelkimą supaprastinimo darbui, pirmiausia – Žuvininkystės GD. Šios tarnybos negalės visos vienu metu dalyvauti atliekant skubius patobulinimus, bet galės dalyvauti darant dalinius patobulinimus ir esminius pakeitimus, šio darbo rezultatai išryškės po tam tikro laiko.

5. ARTIMIAUSIA ATEITIS: VEIKSMŲ PLANO PARENGIMAS

Supaprastinant bendrą žuvininkystės politiką ir gerinant veiksmingą jos įgyvendinimą, turi būti priimta bendra nustatytos trukmės strategija. Tam tikrų veiksmų rezultatai galėtų ir turėtų būti pastebimi greitai. Kitų veiksmų poveikis išryškės tik palaipsniui. Atliekant vienus veiksmus, būtina numatyti bandomąjį laikotarpį, kitus atlikti juos apsvačius iš anksto. Tokiu būdu turi būti sudaromas daugiamečių veiksmų planas. Išsamaus tokio plano turinio negalima apibrėžti greitai, nes jam sudaryti turi būti apsvarstyti atitinkami klausimai ir surengti platūs debatai. Tačiau jau dabar paminėtini keli principai, kuriais remiantis planas turėtų būti rengiamas.

Pirmiausia, planuojami veiksmai bendros žuvininkystės politikos srityje turės būti suderinti su bendru Bendrijos *aquis* supaprastinimo procesu ir vykdomi, remiantis 2003 m. gruodžio mėn. tarpinstituciniu susitarimu.

Plano įgyvendinimas galėtų užtrukti apie penkerius metus, numatant privalomą rezultatų tikrinimą praėjus pusei laikotarpio. Plane turėtų būti numatyti artimiausi veiksmai, kuriais būtų greitai pasiekti konkretūs rezultatai ir kurie paskatintų proceso dinamiškumą. Plane taip pat turi būti numatyti vidutinės trukmės veiksmai ir ilgalaikės trukmės veiksmai, tam kad supaprastinimo tema išliktų aktuali nuolatos.

¹² Tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisės aktų leidybos, *Oficialusis leidinys C321 2003 12 31 ir klaidų atitaisymas Oficialusis leidinys C 2004 1 8*; Tarpinstitucinis susitarimas dėl bendrų gairių kokybiškam Bendrijos teisės aktų leidimui (*OL C 73, 1999 3 17, p. 1*), žr. taip pat Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrąjį praktinį vadovą, Leidinių biuras, 2003 m.

Rengiant planą reikės rasti sutarimą tarp valstybių narių, verslo ir kitų dalyvaujančių šalių, kad būtų nustatyti teisės aktai ir straipsniai, kuriuos reikia supaprastinti, įgyvendinimo metodas ir kiti su teisės aktais nesusiję sprendimai. Siekiant palengvinti šiuos uždavinius, buvo parengtas Komisijos tarnybų darbo dokumentas, kuriame pateikiamas pirmasis planuojamų veiksmų sąrašas, kad būtų nubrėžtos gairės debatams ir jie įgyvendinami remiantis konkrečiais projektais.

Planas turės būti patvirtintas naudojant turimas priemones ir atsižvelgiant į galimą realią pažangą. Jame negalės būti įtraukti visi bendrai pageidaujami veiksmai ir net tie veiksmai, kurie nurodyti pirmiau minėtame dokumente. Kiekvienas numatomas veiksmas turės būti apsvaistytas, siekiant nustatyti indėlį, įvertinti kliūtis ir nesėkmės riziką bei reikalingus žmogiškuosius išteklius. Kiekviename veiksmo turės būti nurodytas visų dalyvių vaidmuo bei terminai.

Valstybės narės turės prisidėti prie veiksmų plano apibrėžimo. Prisidėti turės ir kiti dalyviai, pirmiausia verslas, kurio nuomonė yra itin svarbi siekiant apibrėžti prioritetus. Patariamiosios institucijos, ypač įsteigtos Patariamiosios regioninės tarybos ir Patariamasis žuvininkystės ir akvakultūros komitetas, turės aktyviai dalyvauti.

Konsultacijas, būtinas rengiant veiksmų planą, būtų galima vykdyti 2005 m. pradžioje, kad planas, būtų pateiktas dar tais pačiais metais, kai tik įmanoma.

6. IŠVADOS

Diskusijų dėl galimybių supaprastinti bendrą žuvininkystės politiką reglamentuojančius teisės aktus pradžia parodė, kad ši sritis yra svarbi. Debatų metu buvo išdėstyti visų dalyvių lūkesčiai, bet išryškėjo ir sunkumai, kuriuos įveikti turi būti pasirengta. Paaiškėjo, kad galima atlikti nemažai patobulinimų, bet tam reikia visus dalyvius vienijančio noro pažangai pasiekti ir nuolatinių pastangų. Jau šiuo metu tokį norą reikia skatinti ir įsitraukti į veiklą atliekant kolektyvinį darbą, po kurio būtų priimti konkretūs projektai, bei sukuriant sąlygas siekti pastovios pažangos supaprastinimo srityje.